

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czestochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odnośnienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petitowy czterofamowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca, przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESTOCHOWA, ulica Panny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Pośrednictwo Austrii.

Ogromne wrażenie wywołał artykuł „Baseler National Zeitung”, in spirowany przez austriackie poselstwo w Szwajcarii, a następnie rozestany przez wiedeńskie c. k. Biuro korespondencyjne do pism austriackich i niemieckich.

Artykuł ten wyznacza monarchji habsburskiej rolę pośredniczki pokoju, a jej dyplomacji samodzielnie rolę w nawiązywaniu rokowań z koalicją. Nie znaczy to jednak, aby stosunki Austrii ze sprzymierzeńcami doznały jakiegóż zmiany.

Próby rokowań odbywają się wszak z wiedzą Niemiec. Austro-Węgry nie mają sprzecznych interesów ani z Anglią, ani z Francją, ani nawet z rewolucyjną Rosją.

Sprawę rozpoczętego pośrednictwa wyjaśnia w dalszym ciągu oświadczenie urzędowe, wiedeńskiego „Fremdenblattu”, który pod tytułem „odpowiedź socjalnej demokracji” pisze:

„Jak z dzienników wiadomo, austriaccy, węgierscy i niemieccy socjal-demokraci, wiedzeni pragnieniem przyocynienia się ze swej strony do zakończenia strasznej wojny światowej, zbrali się z własnej podnieci by omówić kwestję, czy w drodze międzynarodowej socjalistycznej konferencji mogliby sprawę pokoju poprzeć i utworzyć drogę do zawarcia pokoju. Łącznie z tą w Berlinie odbyła konferencją niemiecka socjalna demokracja wystosowała w „Intern. Korrespondenz” zapytanie do rządu, czy byłby gotów oficjalnie oświadczyć, że rezygnuje z aneksji, a w rezolucji, którą uchwalono w Berlinie, za zgodą przedstawicieli Austrii i Węgier, za najważniejszy obowiązek stronnictwa uznano nakłonienie rządów do jasnej rezygnacji z wszelkiej polityki zdobywczej.

Oświadczenie co do tego punktu jest właściwie zbytecznym, ponieważ rozmaite deklaracje rządu austro-węgierskiego zawierały już żadaną odpowiedź. Jeżeli ogół pragnie usłyszeć ponownie to oświadczenie, to można mu oznajmić, że nasza monarchja absolutnie nie ma żadnych ukrytych planów wobec Rosji, ani nie zamierza rozszerzyć swego obszaru kosztem Rosji. Ze strony socjalno-demokrat., jak z każdej innej z pewnością uznanym zostanie, że rząd austro-węgierski tym samym wyraził się zupełnie jasno, swobodnie bez wykrętów”.

WOJNA.

Komunikat austriacki.

WIENIEN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 6 maja:

Wschodni plac boju.

Front wojsk gener. pułkownika Arcykałaja Józefa.

Nie wydarzyło się nic ważnego.

Włoski teren walk:

Dzisiaj patrole nasze zdołały wtargnąć do rowu nieprzyjacielskiego w pobliżu Gorycji wziąć do niewoli je go załogę 1 oficera i 40 żołnierzy.

Poza tem żadne zmiany nie za szły.

Południowo-wschodni plac boju.

Nie toczyła się większa działalność bojowa.

Zastępca szefa sztabu generalnego

v. Hoefler

Feldmarszałek-porucznik.

Komunikat rosyjski.

PETERSBURG, Urzędowo donoszą, dnia 6 maja:

Front zachodni.

Obustronny ogień.

Front rumuński.

Na całym froncie trwa ożywiony ogień artylerji.

Front kaukaski.

Przy pomocy ognia odparliśmy z łatwością słabe próby ataków tureckich w okolicy na południowy zachód od Gymszkan.

W kierunku Hanikinu oddziały nasze zajęły wyspę na rzece Diale

Na morzu Czarem jeden z hydroplanów naszych rzucił 120 bomb na Mahmudie nad Dunajem. Skonstatowano wielkie szkody.

Walki na zachodzie.

Komunikat francuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 6 maja:

W ciągu dnia atak francuski świetnie przeprowadzony uczynił ich panami wsi Craonne oraz licznych punktów oparcia na północ od tej miejscowości. Liczba zabitych jeńców dochodzi do 150

W okolicy na północny zachód od Reims, po silnym przygotowaniu artyleryjskim wykonali francuzi dzisiaj w godzinach rannych atak, przy którym wzięta została przez nich pierwsza niemiecka linja w szerokości frontu 4 km., przyczem wziętych zostało do niewoli 600 jeńców, w tem 8 oficerów.

W Szampanji walka artyleryjska była bardzo silna w ciągu całego dnia w okolicy na południe i na południowy zachód od Moronvillers. Z reszty frontu niema nic szczególnego do doniesienia.

Pierwsze posiedzenie Dumy.

STOKHOLM, 7 | 5. Duma wczoraj po raz pierwszy od wybuchu rewolucji została zwołana na posiedzenie nadzwyczajne.

O ostrzejsze deklaracje.

AMSTERDAM, 7 | 5. Według informacji licznych korespondentów amerykańskich, prezydent Wilson zażądał od rządypospolitych południowych Ameryki, aby wystąpiły z daleko ostrzejszymi deklaracjami przeciwko Niemcom oraz zawarły ze Stanami ścisłejszy związek w celu całkowitego usunięcia handlu niemieckiego z całej Ameryki Brazylija i Chili podobnie odpowiedziały

wysła przedstawicieli do Waszyngtonu dla przeprowadzenia rokowań w powyższej sprawie.

Rząd tymczasowy a Rada robotnicza.

BERLIN, 7 | 5. Donoszą ze Stokholmu: W tutejszych kołach rosyjskich spodziewają się, że rząd prowizoryczny przedsięwzięmie energiczne kroki przeciwko radzie robotniczej.

Boliwia zerwała stosunki z Niemcami.

BERLIN, 7 | 5. Ponieważ Boliwia nie posiada obecnie w Niemczech przedstawicielstwa dyplomatycznego, generalny konsul boliwijski w Hamburgu, przebywający od pewnego czasu w Szwajcarii, zakomunikował ministerjum spr. zagr. na podstawie depeszy, otrzymanej od swojego rządu, iż stosunki z Niemcami zostały zerwane.

Haiti chce wojny z Niemcami.

HAGA, 7 | 5. Biuro Reutersa donosi z Port au Prince: Prezydent Haiti wysłał orędzie do parlamentu, w którym domaga się wypowiedzenia wojny Niemcom.

Talaat-pasza o rewolucji rosyjskiej.

WIENIEN, 7 | 5. Korespondentowi wiedeńskiej „Neue Freie Presse” oświadczył wielki wezyr turecki Talaat pasza, iż uważa on rewolucję rosyjską jako korzystną dla Rosji. Wolna Rosja bowiem nie potrzebuje holdować aspiracjom wszechświatowskim.

Chwila bieżąca.

— W angielskim przemyśle papierowym nastąpiło przesilenie. Kilka papierni zamknięto.

— Oświadczenia kanclerskiego w parlamencie w związku z interpelacjami należy oczekiwać we środę lub czwartek bieżącego tygodnia.

Co słychać nowego?

Układy niemiecko-szwajcarskie.

Pertraktacje niemiecko-szwajcarskie zostały ukończone. Należy się spodziewać m. in., iż w ciągu najbliższych miesięcy Szwajcarya będzie zaopatrywana w węgiel i żelazo w dotychczasowym stosunku i na dotychczasowych podstawach. Pozatem dla głównych gałęzi przemysłu szwajcarskiego, dotkniętych szczególnie przez zakaz wwozu do Niemiec, uzyskany zostanie możliwie wielki zbytk w Niemczech.

O przyszły sojusz

Rosji, Niemiec i Japonji.

W „Ruskim Słowie” znajduje się znamienna korespondencja, w której zwrócono uwagę na możliwość przyszłego sojuszu pomiędzy Rosją, Niemcami i Japonją. Sojusz taki jest nie tylko możliwy, lecz nawet prawdopodobny.

Pismo rosyjskie samo nie życzyłoby go sobie, ale pryncem wyraża

chubę wchodzący życzenia i sympatje lub antypatje, lecz poprostu zimne wyrachowania ekonomiczne i praktyczne. I te nie przemawiałyby zasadniczo przeciw utworzeniu sojuszu wyżej wspomnianego. Nie wiadomo jeszcze, jak wogóle stosunki powojenne w Europie się ukształtują, lecz już teraz należy liczyć się z poszczególnymi kombinacjami.

O przykład dla narodu.

Według gazet angielskich król angielski dwa lub trzy dni w tygodniu pracuje przy ładnej pogodzie przy sadzeniu ziemniaków w ogrodzie zamkowym w Windsorze. Również zajmują się pracą na roli księżniczka Marja i książę Henryk.

Echa obrad parlamentu.

Na porządku dziennym obrad parlamentu niemieckiego była niedawno sprawa budżetu armii niemieckiej. Po przemówieniu p. Nehbela (kons.) głos zabiera minister wojny v. Steint. Podczas gdy my tu obradujemy nad budżetem armii, wojska nasze na froncie stacają decydujące walki, wykazując w nich niezrównałą odwagę, samo poświęcenie i oddanie ojczyźnie, w przekonaniu moim, że poza nimi stoi cała ojczyzna, cały naród niemiecki.

Przechodząc do pierwszego rozdziału zatytułowanego „Zie traktowane żołnierzy”, minister powiedział: „Uważam za niezgodne zie obchodzenie się z tymi, którzy są stroną słabszą. Godność osobista, każdej poszczególnej jednostki musi być mocno zabezpieczona. Co się tyczy przepisów zezwalających na zamianę kary aresztu karą przywiązania do słupa, to przystać muszę, że ta ostatnia kara jest niezwykle ciężką. Już dość dawno wydał cesarz rozkaz specjalny, zalecający jaknajwiększe ograniczenie w posiłkowaniu się tą karą. Powinna też ona być zniesioną wogóle raz na zawsze, gdyż można zapatrywać się na nią, jako na coś hańbiącego”.

Obniżka żołdu.

Rosyjski minister wojny przygotował rozporządzenie w sprawie obniżenia zbyt wysokiego żołdu wyższych oficerów.

Wynagrodzenie tych oficerów, za czasów starego rządu było nadmiernie podniesione.

Telegram do córki Ad. Mickiewicza.

Ze Sztokholmu donoszą: Z powodu ogłoszenia niepodległości Polski, p. A. Lednicki wysłał do bawiącej na Białej Rusi córki Adama Mickiewicza, p. Góreckiej, depezę treści następującej:

„Z głębokim i radosnym wzruszeniem z powodu przeżytych chwil, kornie chyłac głowę przed świętą pamięcią Wielkiego Wieszczą naszego, zwiastuna Wolności powszechnej, przesyłam wyrazy czci dostojnej. Jego Córce.
Aleksander Lednicki”.

Jedyny poseł.

Jak wiadomo, wszyscy posłowie do Dumy z Królestwa Polskiego złożyli mandaty. Nie uczynił tego tylko jeden p. Bomasz z Łodzi, który podług gaz. żyd. występuje jeszcze jako „żydowski poseł do Dumy”.

Z Łodzi.

Zajęcie w bóżnicy w dniu 3-go maja.

Zargonowy „L. Volk.“ donosi: W dniu 3 maja w synagodze łódzkiej, gdy obecni w bóżnicy skauci razem z legionistami zaczęli śpiewać hymn „Boże coś Polskę”, niektórzy

szła nie zginęła nadzieja“ (hymn hebrajski sjonistów) wtórowali im uczniowie żydowscy. Skauci śpiewali jednak dalej polskie pieśni narodowe.

Po mowie młodzież asymilatorska ze skautami śpiewała „Boże coś Polskę”. Gdy skończyła, grupa uczniów sjonistycznych tutejszych szkół średnich zaczęła śpiewać „Nadzieję”, przyczym wyniki skandal w bóżnicy, wywołany przez młodzież asymilatorską, która zaczęła gwizdać i śpiewać pieśni polskie, nie pozwalając śpiewać „Nadzieję”.

Wskutek skandalu uroczyste nabożeństwo zostało w środku przerwane.

KRONIKA.

Ks. Biskup Dzditowiecki o usunięciu pomnika cara Aleksandra II-go.

Zamieściliśmy niedawno w naszym „Gońcu“ treść wywiadu, jaki mieliśmy z przeorem konwentu OO. Paulinów w sprawie usunięcia pomnika cara z pod stóp Jasnej Góry.

Przeor OO. Paulinów ks. Markiewicz, w rozmowie z nami wypowiedział się za wzniesieniem na miejscu usuniętego pomnika statuy Matki Boskiej.

Obecnie w „Gaz. Niedz.“ czytamy w sprawie tej, iż ks. biskup Dzditowiecki proponuje również, „aby na tym miejscu i tej samej podstawie stanęła artystyczna figura Matki Boskiej, przed którą pątnicy jasnogórscy czekali na uroczyste przyjęcie i dokąd byliby odprowadzani ze świątyni Jasnogórskiej. Całość zaś uzupełniłaby ustawiona na walech figura zamartwychwstałego Chrystusa, jako symbol Polski, powołanej przez przedziwną Opatrzność Bożą do nowego, pełnego chwały, narodowego i politycznego życia”.

„Gaz. Niedz.“ dodaje do słów Pałsterza, że konkurs ogłoszony w tym celu zapewni Jasnej Górze dzieła wielkiej artystycznej wartości i pozwoli młodym siłom wypowiedzieć się w sztuce.

Niema przepustek.

W piotrkowskim „Dzienniku Narodowym“ czytamy: Przepustki kolejowe od d. 1 b. m. w okupacji austriacko-węgierskiej zniesiono. Kolejami jeździć można za kartą tożsamości. Innych legitymacji nie potrzeba. Zamknięcie stacji.

Począwszy od 1 czerwca 1917 r. zamknięty zostanie dla użytku publicznego w komunikacji osobowej, towarowej i dla przesyłek „express“ przystanek kolejowy Stary-Będzin, na linii kolejowej Sosnowiec — Częstochowa.

Do częstochowian!

Od zarządu Sekcji Przeciwzebraczej otrzymaliśmy z prośbą o umieszczenie następującej odezwy:

„Mimo wielkich usiłowań Zarząd Sekcji Przeciwzebraczej nie jest w stanie zapobiec w zupełności zbranienie dziecięcej bez czynnej pomocy ze strony społeczeństwa. Pomoc ta może i powinna wyrażać się w materialnym poparciu instytucji, oraz w zwalozaniu zebraństwa przez kategoryczne odmawianie jamużny. Zapewne piękna rzecz jest litosć, lecz stosowana nieroztropnie może się stać przyczyną zguby bardzo wielu jednostek.

Z pośród dzieci zebrających, nie wiele jest naprawdę potrzebujących, ale nie brak i takich, które wysyku-

nieć, że dotychczas niektóre dzieci z ochronki Sekcji, w ostatnich miesiącach przyjęte, pomimo, że otrzymują 3 razy dziennie posiłek, nie wahają się wyciągać rękę po wyjściu z ochronki.

Najlepsze świadectwo, jak głęboko zakorzeniają się w duszy dziecka zle instynkty i jak trudno je wypieścić!

Nie dawajmy więc dziecku jamużny pod żadnym pozorem! A komu dobro dziatwy naprawdę leży na sercu, niech raczej zebrające dziecko odprowadzi do ochronki Sekcji (Szkoła 22), gdzie otrzyma posiłek, a po sprawdzeniu warunków domowych; napełniono w ochronce zostanie zatrzymane. I jeszcze jedno — komu dobro dziatwy naprawdę leży na sercu, niech zapisuje się na członka Sekcji Przeciwzebraczej, niech pospiesz Instytucji z pomocą, choćby najdrobniejszymi datkami. Dziś zwłaszcza apelujemy gorąco do serc częstochowian o bieżącą i odzież. Szczerze środki Sekcji nie pozwalają nam na zaopatrzenie dziatwy w takowe, a litosć bierze patrzeć na dziatki te, okryte łachmanami.

Ufamy, że odezwa nasza nie pozostanie bez echa, a społeczeństwo znowu, jak już nieraz przyjdzie nam z pomocą.

Wszelkie datki, choćby najskromniejsze, prosimy przesyłać pod adresem: Ochronka Sekcji Przeciwzebraczej im. Królowej Jadwigi, ul. Szkolna nr. 22.

Deklaracje na członków Sekcji można otrzymywać w sklepie „p. Kotarskiej pod firmą „Aleksandra“ przy ul. Panny Marii.

Za Zarząd
przewodnicząca — Zofja Stawnicka
sekretarka — Janina Kozłowska.

Pożyteczne wykłady.

Zarząd koła pracujących nad rozwojem przemysłu i handlu zawiadamia swych członków, że w poniedziałki każdego tygodnia o godz. 8 wieczorem w siedzibie Koła odbywać się będą w dalszym ciągu wykłady prof. Wacława Fidera. (Ro zwój gospodarzy państw w ostatnich czasach i ekonomja polityczna).

Obchód św. Florjana w Straży.

Dorocznym zwyczajem w niedzielę ub. o godz. 9 rano wyruszyły wszystkie oddziały naszej dzielnej Straży Ogniowej ze sztandarem i przy dźwiękach orkiestry własnej na Jasną Górę, w celu wysłuchania Mszy św. odprawionej na intencję Straży przez O. Pawła.

Po nabożeństwie, podczas którego odpowiednie pienia wykonał chór Straży pod batutą p. E. Makoszy, O. Paweł wygłosił podniosłe i piękne kazanie, poczem Straż udała się plac 6wiozeń przy gmachu własnym.

Już zdala widoczne były obrzymie flagi państwowe polskie, zawieszane na bramie wjazdowej i frontonie gmachu.

Na plac 6wiozeń prócz członków zarządu Straży przybyli też zaproszeni pp. nadburmistrz Knoblauch, burmistrz Berneck, członkowie Magistratu, delegaci Legionów Polskich, Rady miejskiej, oraz liczni goście, którzy zwiędzali remizy Straży i przyglądali się narzędziom ogniowym utrzymywanym w nadzwyczajnym porządku i gotowości na wypadek alarmu.

Z okazji uroczystości św. Florjana wręczono też srebrne żetony pamiątkowe za długoletnią służbę w szeregach Straży częstochowskiej lub

Więć z pośród szeregow Strazy za 30 lat służby czynnej otrzymał żeton weteran Strazy p. Władysław Kulasiewicz, za udział czynny lub pracę w zarządzie za 26 lat pp. Jakub Kon, Stanisław Teichner, maj. Józef Zubrowski, Roman Teichner, Michał Nowakowski, za lat 20 p. Adam Kanczowski (zarząd), za lat 15 komendant Edward Bruehl, maj. Ryszard Kieslich, Henryk Markusfeld (zarząd) nac. Wacław Zieliński, mec. Mieczysław Kokowski (zarząd), za lat 10 nac. Jan Średnicki, nac. Julian Lewandowski i Leon Zych.

Niejednokrotnie już podkreślaliśmy sprawność naszej Strazy, a i obecnie w warunkach jaknajbardziej niepomyślnych dla rozwoju tej instytucji stwierdzić musimy, iż pomimo przedzenia się szeregow Strazy wskutek wojny, częstochowska Straz Ogniowa stale czuwa i mieszkańcy Częstochowy mogą być spokojnymi, iż w walce ze strasznym żywiołem mają godnych obrońców.

Piszemy słowa te pod wrażeniem ćwiczeń, które wykonano na placu Strazy w niedzielę pod komendą nacelną kom. E. Bruehla i nac. Tomaszewskiego, Średnickiego, Lewandowskiego, Plebanka i majorów Zubrowskiego i Kieslicha.

Cwiczenia na wspinalni, z drabiną mechaniczną, sikawkami gazową i ręczną wypadły bardzo dobrze, to też zebrani goście winnowali sztabowi, członkom zarządu dalszego pomysłnego rozwoju Strazy.

Widząc tak dobre chęci, zarówno sztabu, zarządu, jak i każdego szeregowca, nie możemy powstrzymać się od przypomnienia właścicielom domów w naszym mieście, iż bardzo nieliczną tylko garstką z pośród nich opłaca składki na utrzymanie Strazy, które są podstawą jej egzystencji.

Tymczasem wielu obywateli zalega w opłacie jeszcze za rok 1918, to też może, słowa nasze przypomina, niejednemu, iż składkę na Straz, zamiast utrzymywania własnych narzędzi ogólnowych, płacić trzeba i warto.

Pierwszy występ Mery Mrozińskiej.

Dzisiaj w wtorek 8 bm. zespół artystyczny p. Mery Mrozińskiej wykona w teatrze „Paryskim” ciesząc się niebawym powodzeniem w stolicy lekką komedią Cookousa, Georgeta i Gilberta, w której znakomita artystka ma prawdziwe pole do wydatnienia swego talentu.

Pozostałe w niewielkiej ilości bilety nabywać można jeszcze w cukierni W-iej Jackowskiej.

Z odczytu w Tow. Krajoznawczym.

W sobotę ubiegłą w sali gimnazjum T. O. S. odbył się odczyt adw. przys. Stanisław Rumszewicza. Obecnych było kilkadziesiąt osób z pośród miejscowej inteligencji.

Na wstępie prelegent zaznaczył, iż podczas powstania roku 68—4 życie Częstochowy toczyło się cicho, spokojnie, jak zwykle.

Jedynym momentem, który na chwilę wytracił z równowagi spokojnych mieszkańców naszego wówczas jeszcze miasteczka, było właśnie straszenie w Częstochowie trzech uczestników powstania: Maslewicza, Szarawary i Michałskiego.

Ten właśnie moment, z dziejów naszego grodu był treścią odczytu, której nie będziemy powtarzać, gdyż już w n-rze 108 naszego „Gońca” rozpoczęliśmy drukować początek tej pracy meo. Stanisława Rumszewicza P. t. „Epizod z roku 64-go”.

Śluchacze nagrodzili prelegenta oklaskami.

Mery Mrozińska

Znakomita artystka teatrów Warszawskich
w otoczeniu własnej doborowej trupy złożonej z 18-tu osób

Teatr Paryski — Tylko 4 występy

Wtorek 8-go Maja
Georgeta i Gilberta
Lekka komedia w 3-ach aktach.

Czwartek 10-go Maja.
Jak się podobać mężowi
Krotochwila w 3-ach aktach.

Środa 9-go Maja
A szantka
Komedia w 3-ach aktach.

Piątek 11-go Maja.
10-ciu z Pawiaka
Sztuka z dziejów P. P. S. J. Sulnickiego.

Bilety wcześniej nabywać można w cukierni W-go Jackowskiego.

Teatr „APOLLO”

d. 26, 27, 28, 29,
Maja 1917

Gościnne występy znakomitego artysty teatrów Miejskich

Edmunda Gasińskiego

z współudziałem

Aliny Gryficz-Mielewskiej
art. teatru Krakowskiego

Rafaeli Bończa
art. teatrów Miejskich

oraz 18 osób **wybitnych jednostek artystycznych**
szczegóły w programach i w afiszach

Bilety są do nabycia w cukierni W-go Jackowskiego.

8-io klasowa gimnazjum żeńskie

W. Chrzanowskiej

Częstochowa, ul. Teatralna 9.

Zapisy przyjmuje kancelarja szkoły codziennie między g. 10 ½ 12 ½ p. p. do dnia 1-go czerwca, poczem przed wakacjami kandydatki nie będą przyjmowane. Egzamina wstępne rozpoczyna się d. 1 czerwca.

Jednodniówka „Satyrka”.

Zapowiedziane wydawnictwo — hu morsystyczne satyryczne jednodniówki miejscowej, wzbudziło w naszym mieście żywe zainteresowanie, o czem wymownie świadczą liczne twory, nadesłane przez przygodnych współpracowników, na których zresztą nie liczyła redakcja „Satyrka”. Oczywiście niemal wszystkie nieudolne dowcipy i żęciankowe paszkwile znalazły gościnny przytułek w obojętnej głębi redakcyjnego kosza.

Pierwszy numer tego intrygującego pisma ukaże się w sprzedaży u licznej dn. 13 maja.

Ogłoszenia i prace nadesłane przyjmowane będą tylko do środy dn. 9 b. m. w lokalu redakcyjnym „Gazety” ul. Panny Marji nr. 41.

Ed. Gasiński w Częstochowie.

Na czele pierwszorzędnego zespołu zawita wkrótce do naszego miasta Edmund Gasiński, znakomity artysta teatrów Miejskich w Warszawie, który zaprezentuje się publiczności naszej w najlepszych swych kreationach w teatrze „Apollo”. Repertuar składać się będzie z farsy i komedji granych z wybitnym powodzeniem pod jego dyrekcją w teatrze Nowoczesnym w Warszawie. Blizsze szczegóły, oraz repertuar będą niebawem ogłoszone.

Bilety już nabywać można w cukierni p. Jackowskiego.

Ze szkół.

Przy I Gimn. Polskim, pozostającym pod kierunkiem dyr. G. Kosmńskiego, wprowadzono przy wykładzie gimnastyki dodatkowo gimnastykę rytmiczną, usnaną w świecie pedagogicznym za bardzo cenny środek ogólnokształcący.

Na nauczyciela gimnastyki rytmicznej powołany został specjalista tego przedmiotu, uczeń Dalcroze’a, prof. A. Czerbak, który ma duże doświadczenie pedagogiczne w tym kierunku, gdyż wykładał gimnastykę rytmiczną w szkołach średnich w Galicji i posiada pełne uznanie dla swej działalności świadectwa dyrektorów szkół galicyjskich.

W najbliższą niedzielę prof. Czerbak wygłosi w sali Strazy Ogniowej odczyt na temat „Nauka gimnastyki rytmicznej”, który niewątpliwie ściąganie liczne zastępy inteligencji miejscowej.

Z pogadanki dla dzieci.

Z prawdziwą przyjemnością zaznaczamy, że intensywna praca Wydz. wych. przedszkolnego przy P. M. S. znajduje bardzo sympatyczny odzew wpośród matek i wychowawczyń naszego miasta. Dowodem tego urządzona w ubiegłą niedzielę przez wydział pogadanka z przezroczami.

Ciekawe powiastki Konopnickiej: „Na jagody” i „Jaś i Małgosia” ściągły przeszło 160 dźwięków.

Odczytała i opowiadała historyjkę P. Lucht-Michałsta, zmuśna praca przy latarni czarnoksięskiej stały P. L. Janicki, przy kasie i opiece nad dziećmi zajmowały się panie z zarządu.

Oklaski dziecięce i śmiech były dowodem, że pogadanka podobała się maleństwu.

Sprawa połączenia latarni czarnoksięskiej z kinematografem dziecinnyim stoi na dobrej drodze. Zawdzięczyć to należy właścicielowi „Odeonu” p. Krzeminiemu, który na skutek próby zarządu wydz. wypotyca aparat kinematograficzny bezinteresownie.

Z Tow. Dobroczyńności dla Chrześcjan.

W dniu 14 b.m. o godz. 6 w pierwszym lub o godz. 7 w drugim terminie odbędzie się ogólne roczne zebranie członków Tow. Dobroczyńności dla Chrześcjan.

Sprawozdanie zarządu Towarzystwa zamieścimy w „Gońcu” w tych dniach.

Zebranie odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Staszycza.

Z ostatniej chwili.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (B. W. T.) Urzędowo ogłoszone 7 maja.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

Pod Lens i Arras walka artylerji osiągnęła wieczorem znowu większą siłę. Walka rozciąga się przez Bullecourt na wschód. Nieprzyjaciel ostrze liwał dalej St. Quentin, wskutek czego w mieście powstały pożary, a kadra została ponownie uszkodzona.

Po ciężkich stratach, jakie przyniósł francuzom dzień 5-go maja zaprzestali oni zupełnie swych dalszych ataków. Dopiero po południu wyszły do ataku silne oddziały

między Fort de Malmaison i Braye. Odparto je zupełnie.

Wieczorem i w nocy rozpoczęły się ciche ataki na północ od La Saux i między drogą Soissons Laon i Ailles, po ciężkich walkach w których osiągnęliśmy lokalne sukcesy, a nieprzyjaciel poniósł wielkie straty utrzymały waleczne wojska nasze wszystkie pozycje.

Pomiędzy Ailles i Craonne rozbiły się gwałtowne ataki częściowe francuzów.

Pod Górą, Zimową toczyły się walki w ciągu całego dnia.

W lekkim rozpedzie odzyskaliśmy napowrót część północną i utrzymaliśmy przeciw kilkakrotnym atakom nieprzyjaciela. Po południowej stronie musieli się francuzi cofnąć. Szczętu nie obsadzono z żadnej strony. Chevreux jest w naszym posiadaniu.

I w ten wielki dzień walki bitew nad Aisne'ą był dla nas korzystny. Od 5-go maja wzięto między Soissons a Reims 9 oficerów, 726 żołnierzy jako jeńców, zdobyto też 40 karaczownic i karabinów maszynowych.

Zestrzelono też wczoraj 14 latawców nieprzyjacielskich.

Wschodni plac boju.

Prócz lokalnego ognia na froncie tym panował spokój.

Balkański plac boju.

W Łuku wzmożył się ogień artyleryjski, dochodząc czasami do wielkiej gwałtowności. Słabsze oddziały nieprzyjacielskiej piechoty, kroczące przeciw naszym pozycjom odparto łatwo.

Na wschód od Wardaru rozbiły się ataki nieprzyjacielskie o postęunki polne bułgarskie.

Pierwszy general-kwatermistrz Ludendorff.

Ofiary:

Osoba, która nie wykupiła w swoim czasie pierścionka składa ze złożonej kaucji rb. 5.00 na Bezdome dzieci kwit 1/5.

Na Bezdome dzieci za sprzedaż pierścionek rb. 65 kwit 178.

Na biedne dzieci M. Kokowska rb. 2 kwit 179 zamiast obiadów.

Znalezione 2 Marki przez Welke ucznia klasy III-iej Gimn. Tow. Op. Szkol. na Samopomoc tegoż Gimnazjum kwit 176.

Do uznania redakcji L. M. Mk. 1 kwit 177.

Dom przy ulicy Ogrodowej i Krakowskiej tano do sprzedania, i majątek z młynem na dużej wodzie blisko Częstochowy, Biuro Pośrednictwa Teatralna Nr 11. w Częstochowie

Teatr „ODEON” ul. P. Marij 27.

Od poniedziałku 7-go do czwartku 10-go Maja
Wielki wspaniały, program bezkonkurencyjny!

Czyn ongi popekniiony!

BYŁA SOBIE KSIĘŻNICZKA

Znakomita komedia w 4-oh wielkich aktach, osnuta na tle stosunków dworskich w pewnym państwie. W rolach głównych: Egeda Hissen, oraz głośny artysta komik Oskar Linke.

NAD PROGRAM:

Tegoroczny Obchód 3-go Maja w Częstochowie

(własne z dzieje z natury)
Ceny miejsc zwykłe.

Dramat psychologiczny w 3-oh aktach, według Wiljama Kau, osnuty na tle tajemnie i wiedzy indyjskiej

SOLEC Zakład wód mineralnych słarczano - słonych,

otwiera sezon leczniczy 1917 roku od 20-go maja do 20-go września.

Środki lecznicze Zakładu: kąpiele mineralne i mułowe, hydropatja, elektroterapia, kąpiele słoneczne i powietrzne.

Ceny niskie. Utrzymanie tańsze, niż w innych stronach kraju.

Dojazd przez stację Kielce lub st. kolei galicyjskiej Szczucin, skąd końmi 15 wiorst do solca.

Informacji udziela gratis Zarząd Solca, poczta Stopnica, obwód Busk.

„WINIARNIA”

firmy Karwiński i Zawistowski

ulica Panny Marij № 23.

poleca wina stare różnych gatunków do wypicia na miejscu, oraz bufet zaopatrzonej zawsze w świeże i doborowe zakąski.

MAGAZYN OBUWIA

A. Brycht

ulica Teatralna Nr. 13.

Posiada na składzie duży wybór obuwia damskiego letniego płóciennego i prunelowego.

Najnowsze fasony!

Ceny przystępne!

**DOKTOR MEDYCYNY
Paweł Broniatowski**

w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marij № 21.
Choroby skórne i dróg moczowych.

Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu.

Biuro prób i tłumaczeń

Józefa Potażnika

zostało przeniesione do domu № 4.
przy tejże ulicy Pięknej (Cerkiewnej)

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie
ul. Panny Marij № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.

przyjmuje codziennie
od 9—1 i od 3—7 wieczorem.

Lokal po szkole Z. Garsteckiej & Busz od Lipca do wynajęcia. Centralna 5. 335—

Do sprzedania drzwi z futrynami nowe skrzynie do wapna, tragi, kajfasze, tacki i kozy Teatralna 53. 336—

Sprzedam maszyny do pisania, Ideal-Polyglott, wielojęzykowa i wieloznakowa, mało używana, i Erikę niezbędną w podróży. Skład Patefonów ul. Panny Marij 19. 339—

Sprzedam 3 lustra, szafę, łóżka dębowe, łóżko żelazne z materacem, 2 biurka, stół, kemedę i patefon używany ul. Panny Marij 19 wejście z bramy. 340—

Nauzozyielel gimnazjum udziela lekcji w zakresie kursu całego gimnazjum, przygotowawia do egzaminów i na świadectwa. Specjalność: matematyka i języki obce. Ul. Szkolna, 5 a m. 22

Do wynajęcia 3 pokoje przedpokój i kuchnia na parterze z balkonem może być i s ogródkiem. Wiadomość w Adm. „Gońca” 338 —

Zaginęła książeczka Częstochowskiego Towarzystwa Pożytkowo-Oszczędnościowego, wydana na imię Fortunata Charewioza № 12246.

Osoba młoda, posiadająca muzykę w stopniu wyższym mogęca przygotować działawo do egzaminów, pragnie wyjechać na wieś do domu rodzinnego, polskiego, inteligentnego. Bliżej wiadomości można zasięgnąć na ul. Szkolnej Nr. 5, m. 1 (parter) 098—

Zgubiono kwit lombardu kasy Poł. Oskozęd. Nr. 26 708 345—